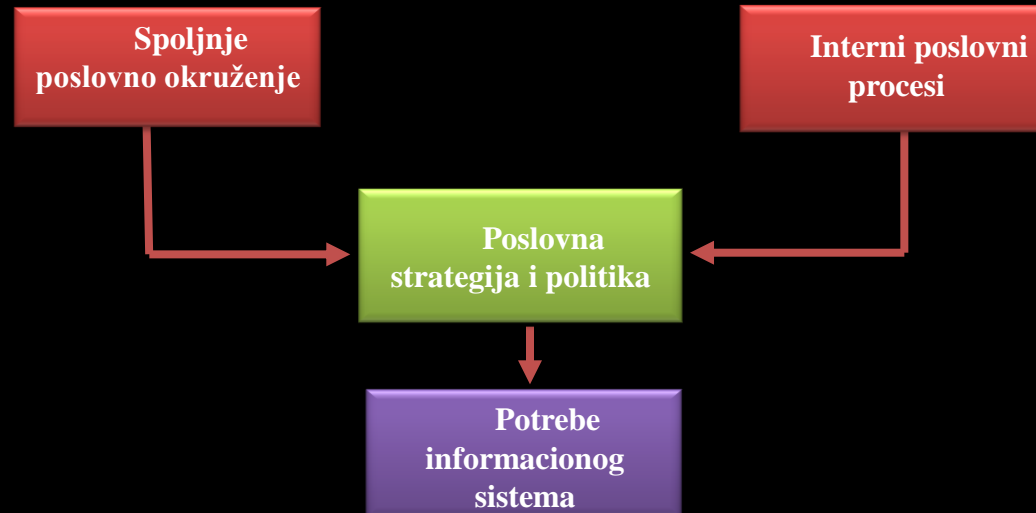

P13

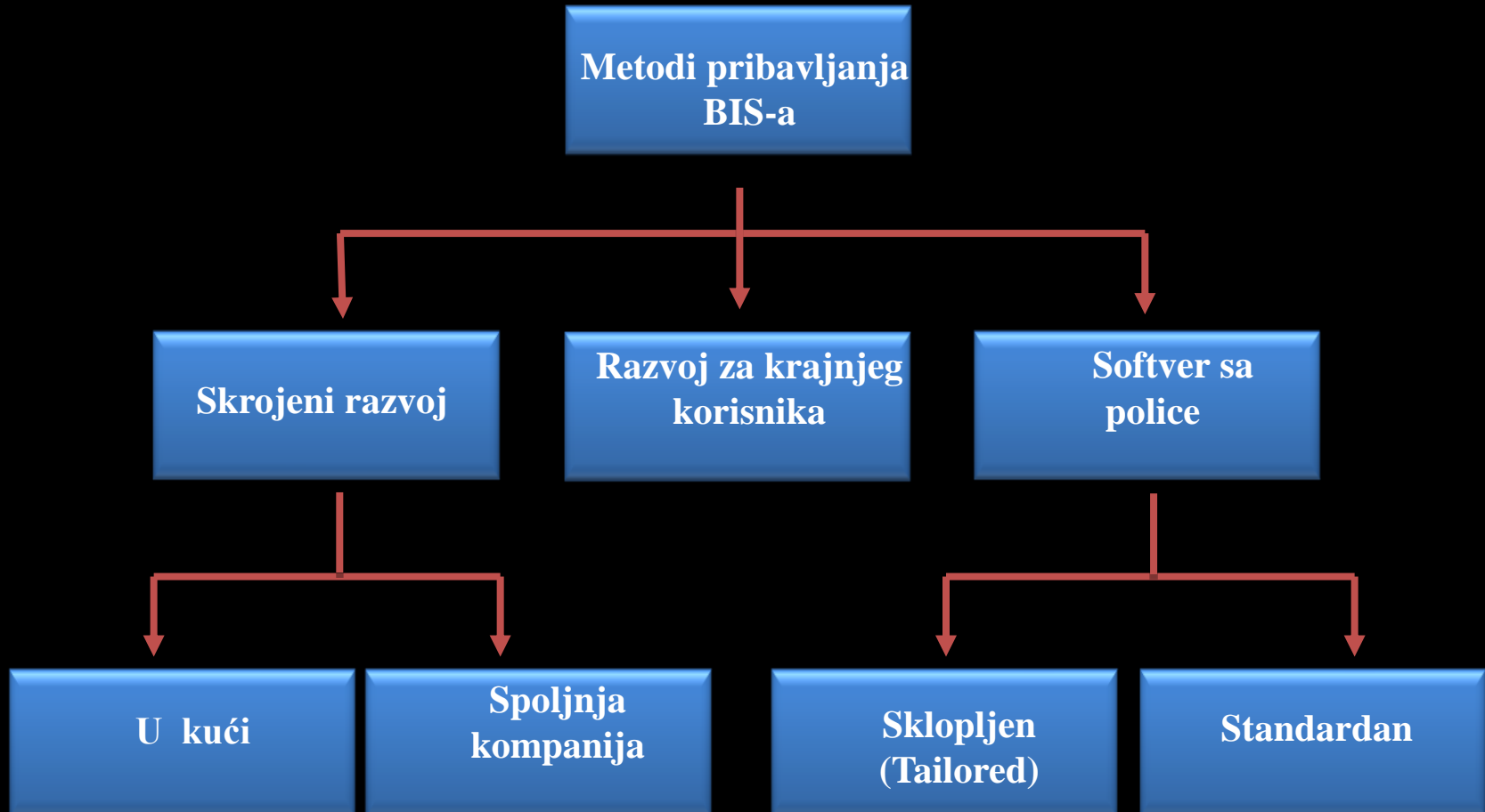
MODEL NABAVKE IS

NABAVKA IS

Sticanje PIS-a opisuje metod nabavke informacionog sistema za poslovanje. Glavni izbor sistema je raspoloživ za kupovinu (upakovan), recimo primene razvijene u odeljenju sopstvenog informacionog sistema ili iz softverske kuće ili razvijeni sistemi za krajnjeg korisnika.

NABAVKA IS

KUPOVINA GOTOVOG SOFTVERA

PREDNOSTI	NEDOSTACI
Standardne funkcije mogu odmah da se koriste	Implementacija je duga i skupa
Ugrađeno iskustvo eksperata	Implementacija traži organizacione promene
Nema programskih grešaka	Ograničene mogućnosti prilagođavanja
Obezbeđeno održavanje	Mogu nastati problemi sa isporučiocem u budućnosti
Usklađeno sa standardima	VISOKA CENA

IZNAJMLJIVANJE SOFTVERA

PREDNOSTI	NEDOSTACI
Povoljna cena	Vrlo ograničene mogućnosti prilagođavanja
Može odmah da se koristi	Zavisnost od isporučioaca
Obezbeđeno održavanje i unapređenja	Skupo – na duži rok
Nema programskih grešaka	

KORIŠĆENJE SOFTVERA OTVORENOG KODA

PREDNOSTI	NEDOSTACI
Vrlo povoljna cena	Zahteva sopstveni tim IT stručnjaka
Omogućava veću nezavisnost od isporučioaca	Duže vreme implementacije
Daje mogućnost adaptacije “po meri” korisnika	Mogućnost grešaka prilikom adaptacije
	Mogu nastati problemi sa isporučiocem u budućnosti
	Mogući problemi pri održavanju

RAZVOJ SOPSTVENOG SOFTVERA

PREDNOSTI	NEDOSTACI
Daje mogućnost izrade aplikacija “po meri” korisnika	Zahteva sopstveni tim IT stručnjaka (rizik od odlaska ključnih ljudi iz firme)
Adaptacije moguće u svako doba	Rizik od loše odabrane tehnike
Vlasništvo nad softverom	Nerealni zahtevi menadžmenta
Nezavisnost od isporučioaca	Duže vreme implementacije
	Mogućnost grešaka prilikom izrade
	Visoka cena

KUPI GA: SA POLICE [OFF- THE-SHELF]

Kupovina **sa police** (*off-the-shelf*) upakovanog softvera je metod pribavljanja koji podrazumeva direktnu kupovinu unapred napisanih aplikacija koje koriste mnoge kompanije.

Softver sa police [gotov softver] je tako pisan da omogući širu funkcionalnost kako bi se zadovoljio širok opseg pojedinaca, namena i poslova.

Neki softveri mogu se i doslovce kupiti sa police “off-the-shelf” (n.p. PC World). Drugi “off-the-shelf” softver je: kupljen sa Weba i navučen uz pomoć licenciranog ključa dobijenog od dilera (VAR – Value Added Reseller) koji će mu “dodati vrednost” dajući savete o neophodnom hardveru, pomagajući instaliranje i obučavanjem korisnika.

KUPI GA: SA POLICE [OFF- THE-SHELF]

Poboljšanja

- Cena posedovanja se deli sa drugim kompanijama
- Manje nedostataka

Nedostaci

- Može posedovati suviše mnogo funkcija
- Može zahtevati od poslovanja i zaposlenih da promene način na koji rade
- Manje je lako razlikovati se od konkurencije – svako od njih ima isti sistem.

IZGRADI GA: KROJENJE

Krojenje [Bespoke] – Urediti (dobra, specijalno odeću); trgovci, krojači itd.

Novi PIS razvijen po nacrtu od strane tima profesionalaca za informacione sisteme.

IS profesionalci koji će ili raditi u okviru posla, i u tom slučaju to označavamo ‘**kućni**’ razvoj nacrtu, ili za kuću izvan kao što su softverske kuće, i u tom slučaju kažemo da je razvoj softvera ‘**izmešten**’

Prednosti: *Skrojen po egzaktnim zahtevima organizacije*

Nedostaci: *Veliki troškovi
Zahteva vreme
Kvalitet*

IZGRADI GA: RAZVOJ ZA KRAJNJEG KORISNIKA

Softver razvijen za krajnjeg korisnika je softver napisan od strane ljudi koji nisu profesionalci u informacionim sistemima, t.j. Korisnici poslova.

Aplikacije krajnjeg korisnika su mnogo više ograničene po širini – manja širina onemogućuje zadovoljenje lokalnih potreba.

Aplikacije mogu biti vezane za odeljenje ili personal po prirodi i usmereni su ka izlazu i izveštajima a manje prema ulaznim pobudama.

Senn (1989) je procenio da 50 do 75 procenata svih računarskih aplikacija mogu biti klasifikovane kao aplikacije krajnjeg korisnika (za razliku od institucionalnih aplikacija) pa je stoga veći broj ovih sistema razvijen od krajnjih korisnika (t.j. Ne od IT profesionalaca).

IZGRADI GA: RAZVOJ ZA KRAJNJEG KORISNIKA

Prednosti:

1. Korisnici dobro prepoznaju svoje potrebe;
2. Alati ponekad nisu potrebni (postojeći softver postoji i drugde).

Nedostaci:

1. Softver se ne može dobro testirati i dokumentovati;
2. Često je zavisan od broja zaposlenih (sistem se ne može održati kada zaposleni napuste firmu).

KAKO IZABRATI

KAKO IZABRATI

Ostali faktori koji utiču na pribavljanje softvera uključuju:

1. Veličinu organizacije
2. Sopstvenu IS/IT ekspertizu.
3. Kompleksnost potrebnog informacionog sistema.
4. Jedinственost posla ili oblasti posla koje treba podržati.
5. IS/IT ekspertiza u odnosu na krajnjeg korisnika.
6. Povezanost sa postojećim softverskim aplikacijama.

KAKO IZABRATI

